

Vojno poročilo štev. 522 Letalske bombe na Malto

Uradno vojno poročilo št. 522 pravi:
Oddelki bombnikov kr. letalstva so ponoči napadli pomorsko oporišče La Valetta in letališča v La Venezia in Miceba (Malta). Iz uspešno zadetih ciljev so se dvignili vidni požari, ki so jih še od daleč opazili. Med napadom na Augusto (Sicilija), ki je zahteval 4 smrtno žrtve in 5 ranjenih med prebivalstvom, je obramba sestrelila eno letalo.

V Cirenaiiki so bila sestreljena po naših lovskih letalih tri angleška letala.

Na bojišču pri Tobruku krajevno delovanje prednjih oddelkov in streljanje topništva.

Nemška letala so bombardirala angleško letališče vzhodno od Marsa Matruha.

Na bojišču pri Goudarju so čete iz Ualaga presenetile močno oboroženo angleški oddelke in ga razpršile. Sovražnik je pustil na bojišču mnogo mrtvih in ranjenih.

Na Sredozemskem morju je naša torpedovka sestrelila dve sovražni letali.

Novo nemško priznanje italijanski vojni trdnosti, neomahljivosti in uspehom

Hamburg, 7. novembra. s. Medtem ko se nadaljuje nemško prodiranje na Krimu — piše »Hamburger Fremdenblatt« — tudi na drugih odsekih bojišča potekajo boji neprenehoma dalje. Posebno uspešno, kakor je bilo že večkrat poudarjeno v nemških uradnih vojnih poročilih, se je nadaljevalo zasledovanje na donskem področju pobitega sovražnika, pri teh bojih pa so odlično pomagale italijanske čete.

Po tej ugotovitvi omenjeni časopis podčrtava vrline, ki jih stalno kažejo oddelki italijanskega ekspedicijskega zbora v Rusiji, zlasti pa še oddelki pehote, ki pripada diviziji »Pasubio«, ki so se odlikovali z neutrudljivimi naskoki na nož pri očistevalnih bojih in pri zasedanju sovražniškega področja, pri čemer jih je učinkovito podpiralo letalstvo z visokim duhom samoodpovedi. Posebno briljantno je bilo prizadevanje italijanskih bersaljerjev. Kljub neprestanim oviram, na katere so naletavali pri svojem prodiranju, se jim je posrečilo premagati s hitrostjo pohoda celo konjenico.

V nasprotju z vsemi sovražniškimi lažmi, ki bi rade ustvarile prepričanje, da je Italija omahljiva in brezbržna, fašistična domovina — piše »Nationalzeitung« — zasleduje zmagovito prodiranje svojih in zavezniških vojakov na vseh bojiščih, medtem ko na drugi strani utrpa mrlično in brez oddiha vojno-gospodarska delavnost na vsem polotoku. Tovarne streliva, motoriziranih vojskih sredstev, orožja vseh vrst in ladjedelnice, v katerih izdelujejo trgovske in vojne ladje, delajo brez prestanka, da bi bila italijanska vojna učinkovitejša. Še naprej odhajajo bataljoni črnih sraj v Rusijo. Število vojakov, ki so pod orožjem,

Pomemben članek nemškega propagandnega ministra o potrebi skrajnih žrtev za vojno:

„Ni važno kdaj bo prišla zmaga, važno je da pride“

Berlin, 7. nov. s. V prihodnji številki tednika »Das Reich« bo priobčen važen članek nemškega propagandnega ministra dr. Göttelea. V njem piše in poudarja, da ni za nikogar več nobene možnosti, da bi se ognil dolžnostim, ki jih nalaga vojna. Takole piše:

»Zdaj ne moremo ničesar opustiti in z ničemer odlašati. Tudi vsaka posamezna bitka v tej vojni, če jo gledamo zgodovinsko, pomeni vojno, ki bi jo morali biti v bodoče ter najbrž v dosti neugodnejših okoliščinah, kot jo bomo danes. Res je, da nas usoda preizkuša trdo in neusmiljeno, toda usoda ima dobre namene z nami. Sili nas k odločitvam, ki bi jih spričo kakšne navidezne sovražnikove popustljivosti ne sprejeli, ki bi jo pa morali nedvomno po sili sprejeti pozneje pred pravo in resnično grožnjo za smrtjo.

Na sporedu so temeljna življenjska vprašanja evropske celine, ki ne dovoljujejo nobenega odloga več. Evropa se mora odločiti, ali hoče živeti ali se pogrezni v zmedo. Za Nemčijo, za Italijo in za zavezniške države je novi evropski red edina prilika za življenje. Tudi na drugih celinah smo pred zgodovinskimi možnostmi brez primere. V tej vojni gre torej za več kakor za preprosto ureditev ozemeljskih nasprotij, gre za vse. Temu primerne so tudi razsežnosti, v katerih se ta vojna razvija.

Ta vojna predstavlja vrsto bojnih spopadov, do katerih bi moralo priti v nekaj letih, če bi ne bilo prišlo danes. To je pri vseh duhovnih in tvarnih bremenih, ki jih prinaša ta vojna — kakor vse vojne — treba upoštevati in ne pozabiti. Dosti važnejše kakor vprašanje, kdaj se bo ta vojna končala, je vprašanje, kako se bo končala. Če dobimo to vojno, smo dobili vse: svobodno preskrbo s surovinami in hrano, življenjski prostor, temelje za razširitev našega socialnega reda in možnosti za narodno življenje naših zaveznikov. Če pa jo izgubimo, bo izgubljeno vse to in še več kakor to: naše celotno narodno življenje.

Cimolj brez upa na uspeh je vojaški položaj nasprotnikov, tembolj krvočolna je njihova maščevalna domišljija. Zaradi tega utegnejo njihove besede zapeljivo zvneti v ušesih neizkušnih. Za njihovimi človekoljubnimi in hinavskimi izjavami preči izrečena volja po uničenju.

Nadaljevanje bojev na Krimu

Sovjetski napadi pri Petrogradu odbiti — Spodletel poskus ruskega brodograja v Baltičkem morju

Hitlerjev glavni stan, 7. nov. Nemško vrhovno poveljstvo objavlja naslednje uradno vojno poročilo: Na Krimu se je nadaljevalo preganjanje pobitega sovražnika na vsem bojišču uspešno. Na gorovju Jaili so nemške in romunske čete vrgle odrezane sovjetske sile nazaj in med Jalto in Feodozijo na širokem bojišču prodrle do obale Črnega morja. Tudi na gorovju vzhodno od Sebastopola je bil sovjetski odpor zlomljen.

Letalstvo je podpiralo boje in je sovjetom na vodah okoli Krima in ob severovzhodni obali Črnega morja prizadejalo hude izgube v ladjstvu. Letalstvo je potopilo tri parnike za prevoz čet s skupno 13.000 tonami in je poškodovalo s bombami še štiri večje trgovske ladje.

Pred Leningradom so bili odbiti sovjetski poskusi za izpad. Težko in najtežje topništvo je razbijalo cilje v Leningradu in napadalo sovjetsko plovbo v Finskem zalivu. Hudo prizadeti sta bili dve bojni ladji in ena tovarna ladja.

Pri nočnem napadu letalstva na industrijsko mesto Gorkij so nastala nova velika razdejavanja na napravah oboroževalne industrije in oskrbovalnih tovarnah.

Druga letalske skupine so ponoči bombardirale Moskvo in Leningrad, in sicer so letala metala eksplozivne in zažigalne bombe.

Berlin, 7. nov. s. Nemška bojna letala so pri Sebastopolu in na otoku Kerču napadla sovjetske topniške postojanke in poljske utrdbe z dobrim uspehom. Veliko število letal, polnih bežetih sovjetskih oddelkov, je bilo napadeno s strojnimi in uničeno. Druga nemška bojna letala so uspešno bombardirala trdnjave v Sebastopolu in Kerču. Potopljene so bile tri ladje v omenjenih pristaniščih, štiri druge pa so bile poškodovane.

Stockholm, 7. nov. s. Dopsnik »Stockholm Tidningen« poroča s finskega bojišča, da se je obupni poskus ruskega brodograja, ki si je iz Baltičkega morja skušalo izvoziti prehod v Finski zaliv, spremenil v strašen polom. Čeprav je brodograjsko imelo 50 pobiralcev min, so se skoraj vse ladje potopile ob minah, ali pa so jih zadelo finko-nemške obrežne baterije. Dosedanja poročila pravijo, da je bila potopljena najmanj ena velika enota sovjetske mornarice in nič manj kakor šest tovarnih parnikov. Le prav malo ladjam se je posrečilo rešiti v Hangoe, poslednje sovjetsko oporišče v Finskem zalivu.

Berlin, 7. novembra. s. Neki pehotni diviziji se je posrečilo večeraj uničiti znatne sovražniške sile, ki so se poskušale prebiti železni obroč okoli Sebastopola in se prebiti proti vzhodu med Tavrijske gore. Poskus izpada je veljal boljševeke ogromne žrtve.

Berlin, 7. novembra. s. Nemško vrhovno poveljstvo podaja zanimive podrobnosti o utrdbah, ki so jih nemške čete morale zavzeti, če so hotele

vdrati na Krim. Utrdbe, ki so jih Rusi zgradili za obrambo Krima, so bile sestavljene iz treh bojnih črt. Prva je šla od Perekopu k Amijanski, ter je segala 9 kilometrov v globino. To utrjeno bojno črto so nemški oddelki zavzeli v dneh od 25. do 29. septembra. Ujeli so pri tem 12.000 sovjetskih vojakov in ogromne množice vojaških potrebščin. Druga utrjena črta je segala dva in pol kilometra v globino in so jo nemški oddelki zavzeli v času od 15. do 17. oktobra. Tretja utrjena črta je bila zgrajena v obrambo Simferopola in je obstajala iz gostih utrd, ki so sledile v globino druga za drugo. Nemci so jo zavzeli, kakor je bilo sporočeno, predvečerajšnjim. (Radio Stefani)

Vesti 7. novembra

Načelnik štaba milice, general Galbiati, je večeraj obiskal sedež identitističnega gibanja Korzikancev Izročena mu je bila častna izkaznica tega gibanja.

Ameriški finančni minister je imel daljšo konferenco z voditelji zbornice glede novega davčnega zakona za leto 1942.

V Romuniji bodo z 10. novembrom povišali poštne pristojbine za 30%.

Iz Romunije je odpotovalo v Turčijo trgovinsko zastopstvo za sklep nove pogodbe med Turčijo in Romunijo.

Hrvaški poglavnik je zapovedal, da se ustanovi nov ustaški polk, ki bo nosil njegovo ime. Sedež polka bo v Zagrebu, ustanovitev pa je naložena maršalu Kvaterniku. Vojaški polka »Ante Pavelić« bodo nosili posebne uniforme.

Vso Portugalsko je zajel val mraza. V nekaterih pokrajinah je padla temperatura na 6 stopinj pod ničlo.

Irski minister Donovan, ki je zastopnik irske v Vatikanu, je imenovan tudi za poslanika v Lisbnu.

59 plavajočih sovjetskih min so do sedaj ujeli v korejskih vodah.

Iz Pariza v Vichy sia se vrnila ministrski predsednik admiral Darlan in notranji minister Pouchet.

Ko je Churchill uničil milijono Rusov, namerala bi žrtvovati še milijone Amerikancev, da bi prišel do mira, ne da bi isli polomil kosti, piše »Chicago Tribune«.

Japonska vlada je vložila oster protest pri sovjetski vladi, ker se je japonski potniški parnik »Kivimaru« potopil ob korejski obali, ko je zadel ob sovjetsko plavajočo mino. To je že četrti japonski parnik; z njega pogrešajo 350 ljudi.

Včeraj je poteklo pet let kar je bil portugalski ministrski predsednik Salazar imenovan tudi za zunanje ministra. Listi poudarjajo njegove zasluge za to, da je Portugalska navzlic vsem vabam ostala izven vojne.

Grška vlada je imela sejo na kateri so sodelovali tudi razni finančniki in industriji. Sprejeti so bili različni ukrepi za rešitev sedanjih obsežnih nalog, ki čakajo vlado. Predsednik vlade je tudi prosil navzoče, naj sodelujejo pri pobijanju zlobnih glasov, da bo v kratkem prišlo do razvrednotenja grškega denarja.

Zaradi Rooseveltovih groženj Finski je bilo v Ameriki več protestnih zborovanj.

Z neznatno večino glasov je bil zopet izvoljen za newyorškega župana Rooseveltov osebni prijatelj La Guardia.

Ker niso hoteli služiti v britanski vojski so Angleži aretirali v Perziji 63 bivših jugoslovanskih državljakov, katere so spravili v koncentracijsko taborišče.

112 rušilcev je izgubila Anglija od začetka vojne do sedaj, pišejo nemški listi. Listi pravijo, da je angleško poveljstvo priznalo le izgubo 60 rušilcev.

Po tridnevem bivanju v Sofiji je nemški finančni minister odpotoval v Nemčijo.

Prihodnji teden se bodo pričela trgovinska pogajanja med Švedsko in Finsko.

Bivši predsednik iraške vlade general Tah Elakini se ne sme vrniti v Irak. Angleži so tudi njegovemu sinu prepovedali nadaljeovati vseučiliške študije v Beyruthu.

V ponedeljek se bo sešel madžarski parlament na izredno sejo.

Na sestanku švicarskega zveznega sveta proučujejo proračun za leto 1942. Določeno je 480 milij. frankov izdatkov in 371 milijonov frankov dohodkov. Računajo, da bo 108 milijonov frankov primanjkljaja; lani je bilo primanjkljaja 84 milijonov frankov.

Letom dni poveljevala kot ščit demokracije in kot junaško branilko svobode. Pripominjajo, da je vedenje Anglije in pa ameriški ultimati Finski tudi na Švedskem vzbudili izredno mučen vtis.

Japonski pogoji za morebitni sporazum z Združenimi državami

Tokio, 7. nov. g. »Japan Times«, japonski list v angleščini, ki izraža mnenje pooblaščenih diplomatičnih krogov, prinaša članek s sedmimi točkami, ki naj bi tvorile pogoje za morebitni sporazum z Združenimi državami. Te točke so:

1. Združene države morajo prenehati z vojaško in gospodarsko pomočjo Kitajski.
2. Priznati morajo Japonski pravico do vpliva na Kitajskem.
3. Svetujejo naj Kitajski, da sklene mir z Japonsko.
4. Puste naj Mandžurijo, Kitajsko, Indokino, Siam, Holandsko Indijo in druge države ob Tihem morju, da kot svobodni protektorati uredijo svoje politične in gospodarske odnose z Japonsko brez motenj.

5. Združene države naj uradno priznajo Mandžurijo.

6. Docela naj oprostijo zamrznjeni japonski in kitajski denar v Ameriki.

7. Obnove naj bivšo trgovsko pogodbo med Japonsko in Združenimi državami.

Če bi Združene države teh zahtev ne sprejele, bo Japonska prisiljena izdati »obrambene ukrepe«.

Japonski pogoji za sporazum z Združenimi državami, kakor jih navaja tokijski list, nedvomno predstavljajo največjo mero zahtev in pomenijo uvedbo popolne japonske nadoblasti v Vzhodni Aziji.

Pred novim trgovskim porazumom med Italijo in Romunijo

Bukarešta, 7. nov. s. V romunskem ministru za državno gospodarstvo so se nadaljevala pogajanja med italijanskim in romunskim zastopstvom glede sprememb in dodatkov v sedanjih trgovskih pogodbah med obema državama. Pogajanja potekajo v ugodnem ozračju in v splošnem razumevanju na obeh straneh. Domnevajo, da bo nova pogodba podpisana v nekaj dneh ter bo potem takoj začela veljati.

Hrvaški obiski v Rimu

Rim, 7. nov. s. Hrvaški državni podtajnik za javna dela Bulić se je včeraj po prihodu vpisal v dvorne knjige, se nato poklonil pred grobovi kraljev v Panteonu, pred spomenikom Neznanega vojaka in na grobovih padlih fašistov na Kapitolu ter povsod položil lorvorje vence. Zatem ga je sprejel eksc. Gora, minister za javna dela.

Rim-7. nov. s. Hrvaško športno zastopstvo je včeraj obiskalo športne ustanove na Mussolinijevem forumu in položilo venec na grob padlih fašistov. Zatem je bilo sprejeto v fašistovski domu pri tajniku stranke. Popoldne so Hrvatje obiskali različne mestne športne naprave.

Nemci o angleški vojni napovedi proti Finski

Berlin, 7. nov. s. V nemških političnih krogih s potrebnim zanimanjem jemljejo na znanje včerajšnji uvodnik londonskega »Timesa«, ki zahteva takojšnjo napoved vojne proti Finski. List omenja tudi Stalinovo zahtevo do angleške vlade in pravi, da se Rusija ne more zadovoljiti s tem, da bi med Anglijo in med Finsko bilo zgolj stanje nenapovedane vojne.

V nemških krogih pravijo, da je iz tega pisanja razvidno, da je angleška vlada že sklenila napovedati vojno prav tisti Finski, katero je pred

Prva trgovska pogodba med Nemčijo in Hrvaško

Zagreb, 7. nov. s. Včeraj se je končala druga seja hrvaško-nemškega gospodarskega odbora. Uspeh seje je prva trgovska pogodba med Nemčijo in Hrvaško. Podpisali so jo nemški poslanik v Zagrebu in predsednik nemškega gospodarskega odbora ter hrvaški trgovski minister in predsednik hrvaškega gospodarskega odbora. Pogodba tvori podlago za bodoče gospodarske odnose med tema državama. Vsebuje splošni del, tarifni sporazum in sporazum o živnoizdatniškem nadzorstvu. Vrh tega so določili tudi podrobnosti za ureditev blagovne izmenjave v novem gospodar-

skem letu. Ti sporazumi se nanašajo tudi na blagovni promet med Hrvaško ter med ozemljem, ki ga je zasedla Nemčija, zlasti med Hrvaško in med Srbijo. Razen tega so uredili tudi vprašanja glede plačil, glede potniškega prometa in glede pošiljanja delavskih plač iz Nemčije na Hrvaško. Med pogajanj je bila prilika, da so natančno pretrsteli nemške gospodarske odnose s Hrvaško. Sprejeli so tudi vse potrebne ukrepe za izboljšanje in pomnožitev hrvaških poljskih pridelkov s trnov in znanstveno nemško pomočjo.

Novomeška občinska uprava je sestavila proračunski osnutek za prihodnje leto

Proračun predvideva 997.830 lir dohodkov in prav toliko izdatkov

Novo mesto, 7. novembra.

Uprava novomeške občine je pred kratkim izgotovila osnutek občinskega proračuna za prihodnje proračunsko leto in ga dala vsem novomeškim davkoplačevalcem na vpogled. — Proračun je po svojem značaju večji od sedanjega, to pa zato, ker je zaradi uvedbe novega proračunskega leta (prejšnji proračun so se začeli 1. aprila, novi pa od 1. januarja do konca leta) vseboval tekoči proračun le zneske za devet mesecev letošnjega leta, novi pa za 12 mesecev. Celotni novomeški proračun znaša 997.830 lir izdatkov in enako višino dohodkov. K proračunskemu osnutku sta priključena tudi proračunski predlog veterinarskega oddelka z 8800 lirami dohodkov in prav toliko izdatkov ter proračun ubožnega sklada s 56.000 lirami izdatkov in ravno toliko dohodkov.

V novem proračunskem predlogu znašajo osebni izdatki 156.410 lir. Vsi materialni izdatki znašajo 841.420 lir. Potem sledi tudi postavka za odplačevanje posojil v znesku 81.814 lir. Postavka za gradbene stroške vsebuje 205.453 lir.

postavka za kmetijstvo 300, za ljudsko zdravje je namenjenih 1100 za protijetno zvezo 1000, za socialno skrbstvo znaša postavka 41.100 lir. Za dvig turizma, trgovine in obrti je določenih 11.000 lir. Oddelek občinskega gospodarstva in mestnih podjetij znaša 347.230 lir. Končno je naveden tudi rezervni kredit v višini 35.000 lir. Osebnih izdatki novomeške občine so v primeri z materialnimi izdatki majhni, ker dosegajo komaj šestino materialnih.

Med dohodki je najvišja postavka donos 75% mestne občinske doklade na neposredne davke, od trošarin in tržnih pristojbin v višini 513.069 lir. Takse bodo dale nekaj čez 87.000 lir, dohodki od posestev in občinskih podjetij pa 366.000 lir. Druge postavke so mnogo nižje.

Osnutek občinskega proračuna bo davkoplačevalcem na vpogled do 11. novembra. V tem času lahko stavijo k osnutku svoje predloge in pritožbe, kajti občinski svet bo že v sredo razpravljal o proračunu, nakar bo proračunski osnutek dobila v pregled in potrditev višja oblast. Novi proračun bo stopil v veljavo 1. januarja in bo veljal do 31. decembra 1942.

Novice iz Države

Prosvetni minister Bottai v Padovi. Prosvetni minister eksc. Bottai se je pred tremi dnevi mudil v Padovi, kjer je pregledal vse kulturne zavode in šole, pa tudi fašistične zavode in urade. Udeležil se je tudi sestanka profesorske organizacije, na kateri so razpravljali o učnem načrtu za višje razrede humanističnih zavodov. Pri tej priliki je minister govoril tudi o ustroju italijanskega šolstva in napovedal večje prenosne na tem področju.

Zopet vesel dogodek v neapeljskem protiletalskem zavetišču. Med alarmom zaradi letalskega napada na Neapelj se je zatekla v protiletalsko zavetišče tudi Nina Ippoliti, ki je v zavetišču rodila hčerko. Deklica je bila popolnoma zdrava. Krstili so jo na ime Adela Sirena. To je že četrty veseli dogodek v neapeljskih protiletalskih zavetiščih za časa alarmov, ki so bili zadnja dva tedna.

Razdeljevanje jaje. Ministrstvo za kmetijstvo je v posebni okrožnici podalo navodila za pravično razdelitev jaje v vsej kraljevini. Pokrajine bodo razdeljene na tri skupine in sicer: Na skupino pokrajin, kjer je jaje dovolj in jih še nekaj ostane za izvoz v druge pokrajine. Drugo skupino tvorijo pokrajine, ki pokrivajo svoje potrebe, v tretjo skupino pa pokrajine, kjer je jaje premalo in jih morajo dobivati iz drugih pokrajin. Pokrajine, kjer je jaje veliko, so večinoma na severu, zlasti pa Beneška. Za razdelitev jaje bo ustanovljen poseben centralni urad, ki bo vodil točno nadzorstvo nad razdelitvijo.

Prijeta Poljaka, ki sta hotela iz Švice v Italijo. Pred nedavnimi je italijanska obmejna straža na švicarski meji pri kraju Stuetta di Iso prijela dva mušaka, ki sta hotela iz Švice v Italijo. Ko so ju prijeli, so ugotovili, da gre za dva Poljaka, ki sta bila lani v francoski vojski, pozneje ob nemškem napadu na Francijo pa sta z drugim oddelki francoske vojske pobegnili v Švico, kjer sta bila razorožena.

Športne vesti

Najboljši italijanski teniški igralci po uradni listi za letošnji: 1. Romanoni, 2. Cucelli, 3. Canepelle, 4. Bossi, 5. Rado, 6. Del Bello, 7. Sado, 8. Scotti, 9. Vido in 10. Taroni.

Zenske: 1. Bossi, 2. Sandonnino, 3. Quintavalle, 4. Tonolli, 5. Manfredi, 6. Alliaia.

Pri svetovno znani planiški skakalnici zdaj grade dodatne dele. Prenovljena skakalnica bo imela tudi velik iztek in bo med najboljšimi na svetu.

V München-Gladbachu so bile te dni plavalne tekme, katerih so se udeležili tudi nemški mornarji. Kopalnice je dolgo 20 m. Rezultati na nekaterih progah: 100 m crawl: Ulrich Schröder 1:00,1; 100 m hrbtno 1:07,8. Zmagovalec omenjenih tekmovalcev. Tudi na progi 200 m crawl je dosegel mornar vojne mornarice Könniger odličen čas 2:20,2. Tudi v stafeti 3x110 m sta bili dve stafeti mornarjev prvi. Prva je rabila za progo 8:11,7 in 3:13,5.

Predsedstvo CONI-ja je za letošnji odobrilo novo vodstvo v italijanskem drsalnem športu in hokeju. Tle bodo vodili to panogo športa: Brinchi Giusti, dr. Mario, Fabiani Marcello in drugi znani športni delavci.

J. N. VOLKHAMER

OSOJANI

ZGODOVINSKI ROMAN

Saracen je vstal, mu dal težko mošnjo in ga potisnil skozi vrata.

Ljudmila je obstala s sklenjenimi rokami in tiho molila, nakar je zaslišala Saracenove besede, ki jih je sprejelo njeno zdvajajoče srce kakor žejna zemlja po dolgi suši pohleven dež. »Ne obupaj, deklica,« ji je rekel, »jaz sem tudi iz zgornjih krajev in kristjan, ki nima suženj. Odkupil sem te zaradi Boga, ki se je tudi mene usmilil. Povej, odkod si, da bi ti lahko pomagal domov!«

Solze zahvale in veselja so ji privrele v oči in komaj je mogla spregovoriti.

»Prosila bi, ko ste tako angelsko dobri, da bi mi preskrbeli obleko pr-proste dekle in me spravili na Koroško, potem mi bo že Bog pomagal naprej!«

In ji je obljubi.

Adalbero je zimo mirneje preživel. Upanje, da Ozbalt ozdravi, je raslo od dne do dne, vendar je bilo jasno, da v zimi ne bi smel potovati. Dietrichsteinec, ki ni imel kaj delati, se je seznanjal z meniškim življenjem, za katerega je bil nekoč dolečen. Dal si je razkazati samostan do zadnjega kofa in opravljal, kolikor je mogel, vse, kar so morali delati menihi. Najrajši se je pa mudil v samostanskem muzeju, kjer so lično in

natančno prepisovali stare rokopise pobožne in posvetne vsebine, da, celo paganske pesmi. Ko je gledal menihe pri tem delu, se je spomnil ljubljenskega opata Modesta, kateremu bi rad prinesel kak spomin iz Tinieca. In se je odločil in začel prepisovati traktat sv. Avguština, ne sicer tako lično kakor menihi s svojo spretno roko, vendar pa lepo in okusno.

Do pomladi je Ozbalt popolnoma okreval, Adalbero pa prepis dokončal. Ko se je zahvalil opatu in bratom, se je težko poslavljaj, ker je bil postal kar domač v samostanu in se je z mnogimi spoprijateljil. Vso oskrbo je bogato poravnal in iz iskrene hvalečnosti se položil nakit z rubini, ki mu ga je bila dala mati za nevesto, na oltar Naše ljube Gospe. Ob odhodu so menihi še obema voščili srčno pot, nakar sta vzpodbodila konja.

Potovala sta res srečno.

Brez sleherne nezdode sta prispela v Avstrijo, kjer je hotel Adalbero obiskati v Melku mejnega grofa Ernesta, a ko je izvedel, da je padel v boju za cesarja v zmagoviti bitki ob Unstruti, sta nadaljevala pot naravnost na Koroško. V domovini je Adalbero obiskal iz hvalečnosti najprej Eppenstein, a ni našel na gradu tistih, katere bi rad. Povedali so mu, da je mladi gospod v cesarjevi vojski, stari vojvoda pa da zida v dolini Silve samostan. Predaleč je bilo, da bi zaokrenil k njemu, zato sta odjezdila nemudoma dalje, da bi čimprej prišel na rodni grad in pozdravil starše, ki ga težko pričakujejo.

Na Dietrichsteinu se je medtem zgasil grof Malenstein. Gospod in gospa sta bila presenečena.

»Kako da si upa priti na naš grad, ko nam je obljubil hčer za nevesto, a jo je potem sam odpeljal h kralju in najel potem še morilec, da bi mu spravili s pota mojega sina! Ali ni to izzivanje, ki zasluži pravično maščevanje!« je bila gospa vsa iz sebe.

† Veletrgovec Ivan Samec

Ljubljana, 7. nov.

Včeraj zjutraj je v Ljubljani umrl veletrgovec Ivan Samec, znana osebnost v slovenskih trgovskih krogih. Dosegel je starost 75 let. Pokojni Samec se je le s svojo vztrajnostjo in spretnostjo povzpel do položaja, ki ga je v trgovskem svetu zavzel. Trinajstleten je vstopil v podjetje Vase Petričiča in ostal v njem do trenutka, ko ga je lastnik zavoljo sposobnosti in podjetnosti vzel za svojega trgovskega družabnika. Pred 31 leti pa je sam prevzel podjetje in ga vodil z veliko spretnostjo do svoje smrti. Ves čas je bil med agilnimi člani trgovskih organizacij in večkrat tudi predsednik teh društev. Letos spomladi ga je napadla bolezen, kateri je včeraj tudi podlegel. Ugodnega pokojnika bodo pokopali danes popoldne. Pogreb bo ob 16 iz kapelice Sv. Nikolaja na Zalah na pokopališču k sv. Križu. Pokojniku bodi ohranjen časten spomin!

Delo pri ribarnici lepo napreduje

Ljubljana, 7. novembra.

Zidarska in kamnoseška dela pri novi ribarnici, v podaljšku tržnice, prav lepo napredujejo. Zdalj so jo že dogradili do nivoja z zemljo. Od mostu sem so postavili tudi že 12 podpornih stebrov, po nekaj metrov visokih, ki bodo nosili oboke in streho. Kakor ostali stebri so tudi ti iz umetnega kamna. Kletni prostori in oboki kleti so iz betona, zdaj pa so prišli za delo že zidarji, ki bodo ribarnico naredili iz opeke. Treba pa bo za vso streho postaviti še 14 stebrov, za katere so temelji tudi že postavljeni. Precejšnje število opažev zdaj čaka ob strani ribarnice, kdaj jih bodo zidarji porabili. Delo gre hitro od rok in vse kaže, da bodo z glavnimi deli do zime pri kraju. Na spomlad bo treba urediti le še malenkostna dela in ribarnica bo lahko izročena svojemu namenu.

Poziv učiteljem

Poziv učiteljem. Učiteljska organizacija poziva spodaj navedene učitelje, da se nujno in neodložljivo zglase v njenih poslovnih prostorih v Ljubljani, Frančiškanska ulica 6, I. nad.

Zvan Andrej, Košorok Jožef, Vadnjak Ivan, Petercel Ludvik, Čjak Srečka, Sepe Ljudmila, Čebulj Jernej, Saneja Karol, Hrovat Ivan, Švara Ernest, Pečnik Marija, Likar Leopold, Adamič Arnošt, Čekada Miroslav, Serajnik Josip, Sotošek Zdravko, Klanjšček Bernard, Božič Adalbert, Peček Marta, Habič Anton, Sadar Angela, Savnik Zora, Počkar Miroslav, Kraker Mira, Gerlane Bogomil, Mlekuž Franc, Skofir Stanislav, Križman Franc, Perhavec Celestin, Klavara Adolf, Kokol Miroslav, Gostinčar Feliks, Štukelj Rafaela, Berce Ljuboslava, Vidmar Franc, Čamernik Franc, Lah Milan, Petje Ignacij.

Današnji trg je bil slabo založen

Ljubljana, 7. oktobra.

Današnji trg, pa čeprav je bil petkov, je bil le slabo založen. Osem je bila že ura, pa bi lahko branjeve, ki so pripeljale zelenjavo napredaj, lahko seštel na prste. Tiste, ki so prišle, so imele napredaj po večini samo zelenje. Še največ je bilo špinade, nekaj kolerabice, peteršilja. Nekatere so imele tudi lepo glavno solato, ki so jo hitro spravile v denar.

Na trgu je bilo še največ sadja. Posebno jabolk, ki so bila najcenejša po 2 liri, imeli pa so tudi dražje vrste. Tudi na mestni stojnici so danes prodajali jabolka, ki so bila po 2 liri. Zelo redko je zdaj videti grozdje na trgu, kar ga pa je, je slabo in ni vredno označene cene. Veiko je zdaj na prodaj domačega in uvoženega kostanja, ki gre prav dobro v denar. Na stojnicah so tudi že prve pomaranče, ki jih prodajajo po 1 ali pol-drugo liro. Nekateri branjeveci na Pogačarjevem trgu imajo napredaj tudi artičoke, vendar pa zanje pri kupcih ni velikega zanimanja.

Mlekarske stojnice za stolnico pa so vsak dan dobro založene s sirom in drugimi mlečnimi izdelki. Posebno uvoženega italijanskega sira je dovolj, pa tudi cene so še nekam zmerne. Sir ljudje prav radi kupujejo, saj precej odleže.

Rib pa ni bilo danes nič na trgu. Nekaj domačih je bilo napredaj samo v Ogrinčevi trgovini z ribami. Menda sta jasne noči in viharno morje kriva, da je bil ribolov le slab in da nalovljene ribe komaj zadoščajo za domač obmoški trg.

Tečaj za nego in prehrano dojenčkov

Vpisovanje v tečaj za nego in prehrano dojenčkov bo v Higijenskem zavodu, oddelku za zdravstveno zaščito mater, dojenčkov in otrok (Dečji dom kraljice Marije), vsak delavnik dopoldne (tudi telefonsko na št. 44-71).

Tečaja bosta dva, in sicer:

a) popoldanski ob torkih in sredo od pol 5 do 6 ure;

b) večerni ob torkih in sredo od pol 7 do 8 ure zvečer.

Začetek obeh tečajev bo 17. nov. 1941 ob pol 5 uri pop. Eventualne spremembe dnevov po ustnem dogovoru. Vsak tečaj traja 3 tedne (12 ur) ter je brezplačen.

V treh vrstah...

Na Gorenjskem bodo naredili tudi nekaj cest do visokih gorskih gozdov, ki jih bodo začeli izrabljati.

Filatelisti, ki imajo več kakor 20 RM prometa, bodo odslej na Gorenjskem obdavčeni.

Na Gorenjskem so kmetje dobili že posebne liste o oddaji krompirja za prehrano in za industrijo.

Ivan Samec

veletrgovec

Truplo ljubega papana leži na njegovem domu in bo prepeljano v kapelico sv. Nikolaja na Žale, od koder ga bomo v pelek, dne 7. t. m. ob 4 popoldne, spremili na pokopališče k Sv. Križu.

Njegova duša je odšla k Bogu, njegovo blago srce bo nepozabno živelo med nami.

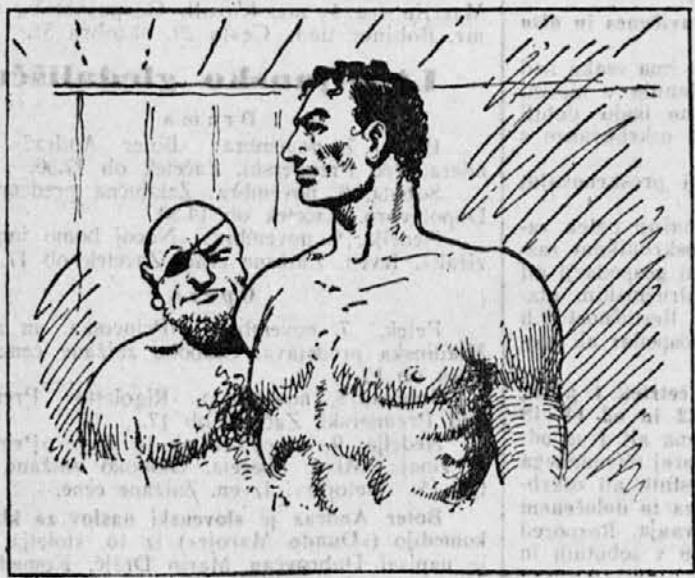
Venci se v prid dobrodelnim namenom hvaležno odklanjajo.

Ljubljana, dne 6. novembra 1941.

Žalujoči Samčevi

Andrejčkov
Jože:**Žalost in veselje**Roman
v slikah

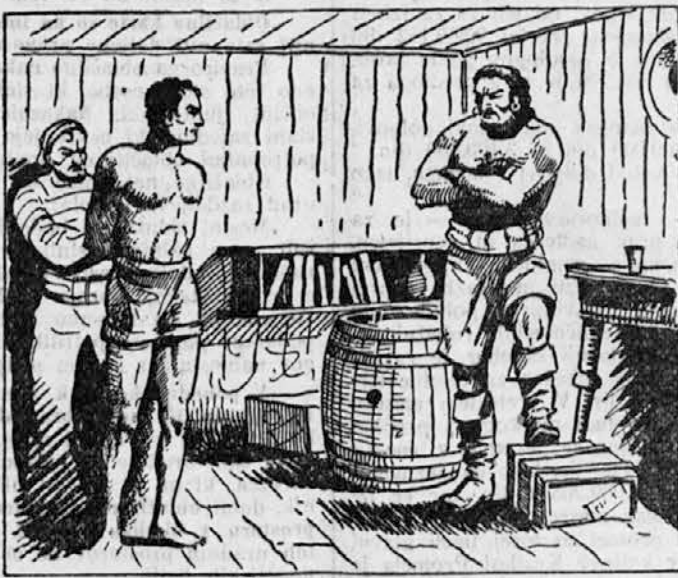
Risal Jože Beranek Besedilo priredil Mirko Javornik

154.

»Ne,« je odgovoril Aleš, »nisem še imel časti, da bi zvedel za ime svojega novega gospodarja. Le toliko vem, da so tvoji hlapci precej surovi in ne-človeški.«

»Ali si že kaj slišal o korzarjih?«
»Nič.«

155.

Zdaj je oni stopil izza mize, prekrizal roke, rekoč:
»O morskih roparjih pa?«
»O teh sem pa že slišal,« je rekel Aleš, »in če se ne motim, imam prav zdaj enega pred sabo. Po kakšni pravico si me dal ujeti, te vprašam!«

156.

»Vse boš zvedel,« de oni mrzlo in vzdigne roko.
»Zdaj vedi le toliko, da si suženj na ladji imenitnega morskega roparja Abdala.«
»Čudno ime,« zamrmra Aleš, oni pa zarenči nanj:
»Kaj praviš?«

Delo italijanskega Dopolavora v številkah

Organizacija, ki jo je Duce ustanovil za duhovno in moralno obnovo ter za kulturni dvig ljudstva

Rim, 6. nov. s. Med narodnimi silami, ki so zbrane pod okriljem italijanske fašistične stranke, zlasti tiste, ki so včlanjene v organizaciji Dopolavora, ne potrebujejo za dokaz njihovega uspešnega delovanja drugega kot le navedbo naslednjih suhoparnih števk, ki dovolj zgovorno pričajo, koliko in kakšnega dela za ljudstvo je za časa svojega obstoja ta organizacija opravila. Naj govore torej številk:

V tej veliki in popolni organizaciji, ki jo je ustanovil Duce zaradi duhovne in moralne obnove in za kulturni dvig ljudstva, sodeluje 4.146.555 Italijanov. Od 18. leta fašistične dobe se je število članov zvišalo približno za 200.000. To je precej, če pomislimo na izredne razmere, ki jih je narod preživel. Za praznik fašistične »Beleane« (neke vrste sv. Miklavž) je Dopolavoro razdelilo 591.163 daril, ki so bila vredna skupno kakih 5 milijonov lir. Dobrodelne ustanove Dopolavora so z namenom, da se poveča število rojstev, dale do 28. oktobra XIX. leta fašistične dobe 7580 ženi-rih podpora v skupni vrednosti 3.605.702 lir in potem še 19.144 nagrad za novorojence v skupnem znesku 4.883.668 lir.

Dopolavoro je dalje tudi omogočil udobna potovanja 2909 novorojenčkom in jim povrnil 20% potnih stroškov, kar je spet znašalo 54.130 lir. V razne druge namene je bilo plačanih 284.485 lir.

Po raznih manjših mestih je Dopolavoro mislil na ustanovitve posebnih prodajalnih živil in pijač. Takšnih prodajalnih je bilo ustanovljenih do sedaj že 12.704. Učinkovita pomoč manj premožnim slojem se kaže tudi v obliki prenočišč in obedne, v katerih za stanovanje, oziroma hrano ni treba ničesar plačati. Do sedaj jih je že 381.

V 17. letu fašistične dobe je organizacija Dopolavora plačala v pomoč Vojski 3.684.000 lir. V preteklem letu je ta številka poskočila že na 30.409.530 lir. Od 28. oktobra 1940 do 29. oktobra 1941 so vojaki prejeli skupno 72.312.799 lir podpore.

Narodna organizacija Dopolavoro je v ozkem sodelovanju s prosvetnim ministrom v XIX. letu fašistične dobe dala največji zagon gledališkemu delovanju. Nastopi po teh odrih so bili v prvi vrsti namenjeni vojakom. Samo v 19. letu fašistične dobe je gledališko umeševanje preseglo delo, ki ga je organizacija Dopolavoro opravila v času od 1930 do 1940. Štiri dramske skupine, med katerimi so tudi tiste, ki so bile organizirane za Albanijo in Dalmacijo (kamor so pri-

spele po zaslugi najpopolnejše organizacije z lepo trgovsko ladjo, ki je bila nalašč v ta namen predelana) so priredile 112 predstav, ki jih je obiskalo 396.574 ljudi, med njimi 130.224 vojakov. Dopolavoro ima zdaj 15.649 knjižnic, njihovo število pa še stalno raste. Med vojske so razdelili približno 3 milijone knjig.

Na polju prirejanja izletov in počitnic se je delavnost Dopolavora, ki temelji v glavnem na gibanju delavskih množic, prilagodila v sedanjem času okoliščinam. Skupnih izletov je Dopolavoro priredilo 4245, udeležilo pa se jih je skupno 418 tisoč ljudi. Omeniti je treba skupni izlet, ki ga je Dopolavoro organiziral in priredil za 100 vojnih ranjencev h Comskemu jezeru, ter turnejo skupine dramskih igralcev po Dalmaciji in po Hrvaškem, ter končno ustanovitve 565 tujkoprometnih odsekov z 42.449 člani.

Ruski petrolej

»Novi Baku« blizu Urala, o katerem pravijo, da so njegove petrolejske zaloge še večje od kavkaških

Od vseh držav na svetu — piše »La Stampa« — proizvajajo Združene ameriške države največ petroleja, in sicer na leto celih 165 milij. ton. Na drugem mestu, čeprav daleč za Severno Ameriko, pa je Sovjetska Rusija. Njena proizvodnja petroleja znaša 82 milij. ton na leto.

Glavna petrolejska področja so v Rusiji ob Kavkazu. Odtod pride celih 80% vsega ruskega petroleja. Najpomembnejši vrelci so v Bakuju (70 odstotkov vse ruske petrolejske proizvodnje), pri Groznom (9%) in pri Majkopu (7%). Blizu Urala so pred nedavnim odkrili »nov Baku«, o katerem pravijo, da so njegove petrolejske zaloge še mnogo večje kot pa tiste na Kavkazu. Središče tega novega petrolejskega področja je mesto Ufa. Zdaj so na leto načrpali tudi nekaj pod dva milij. ton petroleja, obstoji pa možnost za velik razvoj.

Na področju Embe, ki leži severovzhodno od Kaspijskega jezera, potem v nekaterih pokrajinah Srednje Azije ter končno na otoku Sahalinu na Tihem oceanu, so tudi petrolejski vrelci, čeprav ne tako izdatni.

Po petrolejskih vodih gre približno 25% petroleja. Štirje glavni petrolejski vodi so: 1. Baku — Batum (vod, ki teče Kaspiško s Črnim morjem); 2. Grozni — Majkop — Tuapse — Rostov (ki dobav-

Delovanje na športnem polju je v 19. letu fašistične dobe temeljilo predvsem na novem dogovoru med Dopolavorom in C. O. N. I. V celoti je bilo 2527 športnih prireditev, pri katerih je nastopilo 212.217 oseb.

Zlasti zelo pa je pripomoglo k celotni izpolnitvi ustanavljanje tako imenovanih »vojnih vrtov«, »ljudskih« in »delavskih vrtov«, ki jih je preskrbel Dopolavoro. Prav tako je doživela velik napredek domača zajčjereja s tem, da so bili zgrajeni številni prostori za reje kunccev, obenem pa pri osrednji organizaciji Dopolavora ustanovljeni posebni odseki z nalogo, da vzdržujejo ozke stike s kmečkimi zadrugami in organizacijami rejcev malih živali. Poživila se je slednjič tudi reja sviloprejke in rib. Da bi se preprečil beg podeželskega prebivalstva, zlasti tistega po goratih krajih, v mesto in da bi bili ti ljudje bolj navezani na zemljo, se je začelo načrtno pogozdovanje golčav.

Slednjič je treba omeniti tudi druga polja umeševanja, ki je neposredno odvisno od glavnega tajništva, kakor izdajanje dopolavorovega tednika »Gente nostra in armic« (»Naš narod v vojni«) ter radijska propaganda.

lja petrolej tudi donškem področju; 3. Emba — Orsk; 4. Ufa — Išembajevo. V celoti je dvoje glavnih središč petroleja: prvo na Kavkazu, drugo pa na Uralu, toda samo kavkaške črpalke delajo s polno paro, druga petrolejska središča pa so zdaj še samo veliko upanje za bodočnost.

Leta 1933 je Sovjetska Rusija izvozila pet milijonov ton petroleja, leta 1937 pa samo dva milijona ton. Zaradi politike mrzličnega oboroževanja je bila prodaja petroleja tujim državam v preteklih letih zelo omejena. Leta 1940 Sovjetska Rusija ni niti več izpolnila obveznosti, na katere je pristala v pogodbi, ki jo je leta 1939 poleti sklenila z Nemčijo.

Najmlajši italijanski mornar

Mladi Pietro Napolitano je lansko leto vložil na pristojno mesto prošnjo, naj ga sprejmejo kot prostovoljca v slavno italijansko vojno mornarico. Prošnja je bila uslišana in Pietro Napolitano opraviča danes na neki torpedovski službo izstreljevalca torpedov. Danes je star komaj 16 let in je to gotovo najmlajši italijanski mornar.

Prvo »ogledniško letalo«

Iz strahu pred njim so zaprosili za premirje

V času vojne med Avstrijo in Francijo leta 1794. se je pripetil na bojišču dogodek, ki je prinesel med vojake vseh stopenj največje presenečenje. Lepega dne so Avstrijci videli, kako se je dvignila s francoskega bojišča velika krogla, ki je bila privezana za silno dolgo vrvo. Bil je to prvi balon, ki so se ga začeli posluževati tudi v vojni. V majhni gondoli, ki je bila pritrjena k balonu, je stal častnik, ki je tako z višin opazoval premikanje sovražnih čet.

Dogodek je povzročil tolikšno osupljenost in strah med Avstrijci, da so zaprosili za kratko premirje, da bi potem lahko od blizu gledali čudoviti pojav. Njihova prošnja za premirje je bila tudi uslišana. Potem, ko se je posebno zastopstvo spet vrnilo na bojišče, so se boji nadaljevali.

Dve leti pozneje, torej 1796, se je baže Avstrijcem posrečilo polastiti se tega prvega »ogledniškega letala«, ki so se ga v bojih Francozi poslužili.

Po 45 letih ječe pomiloščen

Celih 45 let se je za svoj hudi greh pokoril v ječi kmet Gaetano Fiori, doma iz okolice Rima. Zdaj ga je Vladimir pomilostil in so ga po tolikih letih poslali spet domov. Najbrž ni nič več upal, da bi ga kdaj še utegnili doleteti takšna sreča, da bi videl svoje domače in da bi bil spet svoboden, kakor so svobodni drugi ljudje, ki si na svojo vest niso nakopali tako težkih grehov kot on. V zaporu je najbrž marsikdaj vsaj za trenutek pomislil tudi na to, da bo treba umreti, saj je mož zdaj, ko so ga izpustili, star že 70 let.

Sodišče ga je leta 1896 obsodilo na dosmrtno ječo, ker je bil nekoga hote umoril. V zaporu se je lepo vedel in je bil spričo tega, ker je kazal očitne znake poboljšanja, tudi pomiloščen. Zdaj je že odšel domov, kjer ga je z veseljem, čeprav sprva malo začudeno, sprejela ena njegovih nečakinj. Drugih svojcev pa nima več.

NAROCITE

„SLOVENČEVO KNJIŽNICO“

TAKO J!

DOBRI STARI ČASI

A F O G A Z Z A R O

»Strašno se boji, sirota,« se je norčeval Pasotti, ko se je župnik priklanjal in smehljaj gospe, kateri je pa nova teža v čolnu bojazen le še večala. Molče je začela nekaj mahati z rokami, kakor da bi bili vsi bolj gluhi ko ona. Kazala je na jezero, na jadro, na silno župnikovo težo, obračala oči proti nebu, pritiskala roke na srce in si zakrivala obraz.

»Saj nisem tako težak, ne,« je smehljaje se rekel župnik. »Ti pa kar molči,« je rekel, obrnjen proti Pinu, ki je bil kaj nesposlljivo zamomljal: »Prismoda neumna.«

»Veste,« je vzkliknil Pasotti, »veste, kaj storimo, da jo bo strah minil? Pin, ali imaš mizico in karte za tarok?«

»Malo zamaščene so,« je odgovoril Pin, »imam jih pa.«

Težko je bilo povedati gospe Barbari, kaj je. Ni hotela razumeti, niti tedaj ne, ko ji je mož siloma stisnil v roko šop umazanih kart.

Pa niso mogli takoj začeti. Le s težavo sta vesli čoln rinili naprej proti izlivu reke San Mamette, kjer so mislili, da bodo lahko razpeli jadra. A valovi, ki so se valili od obrežja, so se borili z novimi, prihajajočimi z jezera. Čolnič je plesal v razpenjenem vrtincu. Gospa je jokala. Pasotti pa je zmerjal Pina, zakaj se ni držal zadosti daleč od brega. Tedaj se je pa župnik možakarstvo vstopil v sredo čolna, zgrabil vesli, ki sta ležala na dnu, ter ju tako krepko zastavil, da so že po nekaj sunkih bili iz nevarnega kraja. Razpeli so jadro in so že po nekaj sunkih bili iz nevarnega kraja. Razpeli so jadro in ež je čoln drvel naprej. Predelji spredaj je rezal valove, ki so lahko šumeli. Zdaj je župnik sedel poleg gospe Barbore, ki

je mižala in šepetala pobožne izreke. Pasotti pa je nepotrpežljivo trkal po mizici in lorali so začeli z igro.

Medtem pa se je počasi bližal sivi dež. Zagrnjil je bil že gore in udušil piš vetra. Kakor je veter pojemal, je gospa prihajala k sapi. Udala se je v usodo in igrala ter bila mirna, če je kaj pogrešila ali če se je mož zaradi tega raztogotil. Ko pa so začele padati prve kaplje na jadro in na umirjeno valovje, ki se je sedaj v brezvetrju zibalo proti čerem pod Tentinom, in je čolnar zvil jadro ter spet prijel za vesli, tedaj se je gospa Barbora od srca odahnila.

»Dobri, dobri Pin!« je rekla nežno; potem pa je začela igrati z vnoem, z ognjem, z blaženostjo v obrazu, ki je ni zmotil noben pogrešek več in nobena graja.

Mnogo vetrovnih in deževnih, mnogo sončnih in viharov dni je šlo čez Lugansko jezero in čez gorovje Valsolda od dneva, ko so igrali tarok gospa Pasottijeva, njen mož, davčni nadzornik v pokonju, in župnik iz Purie v čolnu, ki je počasi drsel skozi deževni oblak ob skalah med San Mametto in Cressogno.

Kadar se spominim tistih začetnih bajt, na katerih mestu se sedaj zrealijo v jezeru hoteli, ki so zabogatali čez noč; kadar se spominjam prijaznih, udobno opravljenih gradičev, ki zdaj tiho propadajo; kadar se spominjam starih murv v Orii, starih bukev »Male Gospe«, ki so padle z rodov, kateri jih je imel v čistihi; če se spominjam toliko ljudi, polnih sovraštva, o katerem so mislili, da bo ostalo večno, ali polnih bistrumnosti, ki se je zdelo neizoprpljiva, oseb, zvestih starih obitajem, o katerih so mislili, da bi jih mogel uničiti samo vesoljni potop, oseb, ki niso bile sodobnikom nič manj znane, kakor drevesa, ki so zginita z njimi, — da, če se spominjam tega časa, se mi zdi dosti bolj daleč kakor je zares, kakor se je tudi čolnarju Pinu, če je gledal proti zahodu, zdel San Salvatore s pogorjem Carona skozi dež dosti bolj daleč, kakor je bil v resnici.

Bil je siv in zaspan čas, tak, kakor pogled na nebo in jezero po tistem viharju, ki je bil prizadejal toliko strahu gospe Pasottijevi. Po viharjem letu 1848, ki je bilo prineslo nekaj solnčnih dni

in se nekaj časa borilo s sivimi oblaki, so po treh letih nastopili mirni, pusti, tihi dnevi, dnevi, v katerih se godi ta moja skromna zgodba.

Kralji in kraljice taroka, »monde«, »škise« in »pagate« so bili tiste čase v onih krajih pomenilne osebnosti, majhne velesile, ki jih je blagohotno trpelo v svojih mejah veliko, molčeče avstrijsko cesarstvo; sovraštvo, zveze in vojne teh taroknih velesil so bile edini politični predmet, o katerem si se smel prosto pogovarjati. Tudi Pin je vrtikal med veslanjem pohlepno svoj radovedni, kljukasti nos v karte gospe Barbore ter ga le nerad zopet umaknil. Nekje je celo kar nehaj z veslanjem, da bi videl, kako se bo uboga gospa izmotala iz zapletene igre, kaj bo storila s karto, katero je bilo nevarno vreči, pa tudi nevarno, obdržati. Mož je nepotrpežljivo bobnal po mizici, župnik je z blaženim smehljajem božal svoje karte, gospa pa je stiskala svoje k prsim, se smejala in vzdihovala ter postrani pogledala zdaj na enega, zdaj na drugega tovariša v igri.

»Škisa ima v roki,« je zašepetal duhovnik.

»Vselej dela tako, kadar ima škisa,« je rpiomnil Pasotti, in zavpil:

»Daj škisa!«

»V jezero ga bom vrgla,« je odgovorila. Ko pa je pri teh besedah gledala na kljun čolna, ji je ravno prav prišel izgovor, da so pririntili v Cressogno in da je treba izstopiti.

Mož je nekaj zagodrnjal, nazadnje pa se je le vdaj in si začel natikati rokavice.

»Posrvi bodo danes, gospod župnik,« je rekel, ko mu je boljša polovica zapenjala rokavice, »pražene gomoljike, jerebice in vino iz Ghemme.«

»Kaj že veste?« je vzkliknil župnik. »Tudi jaz že vem. Včeraj mi je povedal kuhar v Luganu. E, gospa grofica, ta zna!«

»Kaj zna? Obed na god sv. Uršule kakor vsako leto; povabljenih je nekaj gospá; seveda tudi mati in hči Carabellijevi iz Lovena, poznate?«